

Nyhedsbrev nr. 11/2011

Arbejdsmiljøklagenævnet har i december måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Indholdsfortegnelse:

Lov om arbejdsmiljø	1
Sag nr. 1	1
Påbud om at håndtere skotøjsæsker sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ved placering på lagerhylde i en butik	1
Sag nr. 2	3
Påbud om at sikre mod generende blænding fra vinduer og lyse vægge, og reflekser på pc-skærme	3
Sag nr. 3	4
Påbud med frist om at sikre forsvarlig anvendelse af en maskine, men ophævelse af strakspåbud om midlertidige foranstaltninger	4
Sag nr. 4	5
Hjemvisning af påbud om fjernelse af sundhedsskadelig forurening fra udstødningsgasser ved ind - og udkørsel til skift af dæk i hal	5
Sag nr. 5	7
Hjemvisning af påbud om at sikre, at håndtering af kasser med frugt og grønt i en butik foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt	7
Sag nr. 6	8
Hjemvisning af afgørelse om, at sikre at de akustiske forhold i et lastvognsværksted er tilfredsstillende	8
Sag nr. 7	9
Påbud om forsvarlig løft af hjul på værkstedslager, og krav om anvendelse af tekniske hjælpemidler	9

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1

Påbud om at håndtere skotøjsæsker sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ved placering på lagerhylde i en butik

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om forsvarlig håndtering af skotøjsæsker på en hylde i en højde på 2,3 meter stående på en 1,1 meter høj stige i en skotøjsbutik.

Virksomheden skal sikre, at det tekniske hjælpemiddel, der anvendes ved opfyldning og rokering af skotøjsæsker på butikkens øverste hylde, er egnet eller tilpasset hertil, så anvendelsen er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig.

Ved et tilsynsbesøg i en skotøjsbutik konstaterede Arbejdstilsynet, at de ansatte arbejdede stående på det øverste trin på en trappestige i en højde af 111 cm.

Arbejdet bestod i placering og rokering af skotøjsæsker med fodtøj på butikkens øverste lagerhylde i en højde på 230 cm fra butiksgulvet til de lavest placerede skotøjsæsker og 330 cm fra butiksgulvet til de øverste skotøjsæsker.

Arbejdstilsynet fandt ikke stigen egnet til arbejdet og gav virksomheden påbud om at anvende et egnet teknisk hjælpemiddel i forbindelse med opfyldning/rokering af skotøjsæskerne på lagerhylderne.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 5, stk. 1, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at et teknisk hjælpemiddel, der anvendes ved udførelsen af et arbejde, skal være egnet eller tilpasset hertil, så anvendelsen er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbuddet, således at virksomheden skal sikre, at det tekniske hjælpemiddel, der anvendes ved opfyldning og rokering af skotøjsæsker på butikkens øverste hylde, er egnet eller tilpasset hertil, så anvendelsen er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig.

Et flertal af nævnets medlemmer fandt således, at arbejdet ikke var planlagt, tilrettelagt og udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet der er risiko for, at de ansatte mister balancen på trappestigen, da de ansatte ved at stå på trappestigens øverste trin giver et højtliggende tyngdepunkt, som samtidig påvirkes af, at de ansatte skal løfte, bære og placere skotøjsæskerne på lagerhylderne.

Flertallet lagde herved vægt på trappestigens højde i forhold til, at der arbejdes stående på trappestigens øverste trin, samtidig med at der med begge hænder løftes og bæres kasser med fodtøj op til hylden op til en højde på 330 cm.

Flertallet lagde desuden vægt på det oplyste om, at placering og rokering af skotøjsæsker til og på overlageret sker dagligt, at arbejdet med opfyldning foregår 2-3 gange om ugen, hvor der skal placeres 20-25 kasser på lagerhylderne, og at der bæres 1-5 skotøjsæsker ad gangen.

Mindretalsudtalelse

Et mindretal på 1 medlem, fandt ikke grundlag for påbuddet, idet medlemmet ikke fandt, at der er overensstemmelse mellem sagens faktiske oplysninger, og de forhold, der er lagt til grund for afgørelsen (**j. nr. 5900258-11**).

Sag nr. 2

Påbud om at sikre mod generende blænding fra vinduer og lyse vægge, og reflekser på pc-skærme

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om at sikre mod generende blænding fra vinduer og lyse vægge og generende reflekser på pc-skærme i skrankeområdet på et bibliotek, idet de ansatte blev generet af solens stråler, lysets genskær fra vinduer og rummets lyse flader, og reflekser i pc-skærme, og idet generende sollys og genskin kan medføre risiko for muskelspændinger og hovedpine.

Ved tilsynsbesøg på et bibliotek konstaterede Arbejdstilsynet generende blænding fra solens stråler og lysets genskær fra vinduer og rummets lyse overflader og kraftigt genskin fra computerskærmene i bibliotekets skrankeområde.

Der arbejder 2-4 ansatte ved skrankeområdet. De ansatte arbejder i skrankeområdet i minimum 3 timer om dagen og normalt 5-6 timer om dagen.

Arbejdstilsynet gav kommunen påbud om at sikre mod generende sollys og genskin i skrankeområdet på biblioteket.

Regler

Det fremgår af 42, i arbejdsmiljøloven, at arbejdsstedet skal være indrettet således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 25, stk. 1, i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning, at vinduer og ovenlys skal være udført, placeret og eventuelt afskærmet således, at de ikke medfører blænding.

Det fremgår af § 3, stk. 1 og § 5, i bekendtgørelsen om arbejde med skærmterminaler, at arbejde, hvor en ansat regelmæssigt og i en ikke ubetydelig del af sin normale arbejdstid anvender en skærmterminal, skal opfylde bekendtgørelsens særlige krav til skærmterminaler, som anført i bekendtgørelsens bilag.

Det fremgår af bilag 1, pkt. 1b og 2c, i bekendtgørelsen om arbejde med skærmterminaler, at skærmterminalarbejdspladsen skal være indrettet således, at lyskilder, såsom vinduer og andre åbninger, gennemsigtige eller gennemskinnelige vægge samt lysfarvet udstyr eller lysfarvede vægge ikke forårsager direkte blænding og ikke medfører generende reflekser på skærmen.

Vinduerne skal være forsynet med en passende indstillelig afskærmning, som kan dæmpe det dagslys, der falder ind på skærmterminalarbejdspladsen.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, således at kommunen skal sikre mod generende blænding fra vinduer og lysfarvede vægge og generende reflekser på pc-skærme i skrankeområdet på kommunens bibliotek.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved flere tilsynsbesøg havde oplevet solens stråler og lysets genskær fra vinduer og rummets lyse overflader og kraftigt genskin fra computerskærmene i skrankeområdet som generende.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde herved vægt på, at de udvendige vindueslameller, som normalt anvendes til lodrette vinduer, anvendes til skråvinduer, og at solens stråler derfor imod hensigten passerer imellem lamellerne. Nævnet lagde desuden vægt på, at det ved tilsynsbesøgene blev oplyst, at der opleves et kraftigt genskin fra computerskærmene.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde yderligere vægt på, at de 2-4 ansatte arbejder i skrankeområdet i minimum 3 timer om dagen og normalt 5-6 timer om dagen, og at generende sollys og genskin kan medføre risiko for muskelspændinger og hovedpine (**j. nr. 5900365-11**).

Sag nr. 3

Påbud med frist om at sikre forsvarlig anvendelse af en maskine, men ophævelse af strakspåbud om midlertidige foranstaltninger

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud med frist om, at en virksomhed skulle sikre, at en maskine kan anvendes sikkerhedsmæssigt forsvarligt og bruge en arbejdsmiljørådgiver til løsning af problemet, men ophævede et samtidigt givet påbud om midlertidige foranstaltninger, idet nævnet tidligere har afgjort lignende sager uden at der samtidig var givet strakspåbud om midlertidige foranstaltninger.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg på et gartneri, at det var muligt at række ind til de bevægelige maskindele på virksomhedens automatiske pottmaskine, hvorved der var en risiko for, at personer kan komme i klemme. Maskinen var ikke CE - mærket.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud med frist til at imødegå ulykkesrisiko ved anvendelsen af pottmaskinen og et påbud om brug af arbejdsmiljørådgiver til løsning af problemet.

Samtidig gav Arbejdstilsynet et strakspåbud om at træffe midlertidige foranstaltninger til sikring af maskinen.

Virksomheden klagede over alle 3 påbud og anførte, at de ansatte under driften ikke kommer i nærheden af de bevægelige dele, da betjeningen ikke levner tid til dette.

Regler

Det fremgår af § 77, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Det fremgår af § 45, i arbejdsmiljøloven, at maskiner, maskindele og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige, og anerkendte normer og standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Det fremgår af § 4 og § 6, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler, at anvendelsen skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde, og at hjælpemidlet kun må anvendes, hvis det opfylder kravene i bekendtgørelse om indretning af tekniske hjælpemidler.

Det fremgår af § 13, i samme bekendtgørelse, at arbejdsgiveren skal sørge for, at hjælpemidlet kun anvendes af personer, der specielt er udpeget hertil, og som har modtaget den fornødne instruktion og oplæring.

Det fremgår af § 38, stk. 1 og stk. 2, i bekendtgørelsen om indretning af tekniske hjælpemidler, at det skal sikres at personer ikke kommer i berøring med farlige maskindele, og hvis fornøden sikring ikke kan opnås gennem konstruktionen, skal den gennemføres på betryggende måde ved afskærmning eller andre sikkerhedstekniske forholdsregler.

Det fremgår af § 77 a, i arbejdsmiljøloven, at Arbejdstilsynet kan påbyde, at modtageren af påbud eller andre afgørelser efter arbejdsmiljølovgivningen skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Det fremgår af § 6, i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, at en arbejdsgiver skal efterkomme påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver en afgørelse om overtrædelse af et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, som er angivet i bekendtgørelsens kapitel 3.

Det fremgår af § 26, i bekendtgørelsens kapitel 3, at manglende eller mangelfulde sikkerhedsforanstaltninger på alle ikke CE - mærkede tekniske hjælpemidler, hvor virksomheden ikke umiddelbart har en løsning på problemet, er et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud med frist, således at virksomheden skal sikre, at anvendelsen af pottemaskinen kan ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde, og at virksomheden skal bruge en arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at den ansatte var udsat for en ulykkesrisiko ved arbejdet med pottemaskinen.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved et tilsynsbesøg havde konstateret, at det var muligt at række ind maskinens bevægelige maskindele, hvorved der var risiko for en alvorlig personskade.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ophævede Arbejdstilsynets strakspåbud om midlertidige foranstaltninger, idet nævnet ikke fandt, at der er grundlag for at udstede et strakspåbud vedrørende midlertidige foranstaltninger i forbindelse med påbuddet om at sikre en forsvarlig anvendelse af maskinen.

Nævnet henviste til den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning, idet nævnet tidligere har afgjort lignende sager uden samtidigt strakspåbud vedrørende midlertidige foranstaltninger (**j. nr. 5900375 -11, 5900376-11 og 5900377-11**).

Sag nr. 4

Hjemvisning af påbud om fjernelse af sundhedsskadelig forurening fra udstødningsgasser ved ind - og udkørsel til skift af dæk i hal

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste et påbud om, at en virksomhed skulle fjerne sundhedsskadelig forurening fra udstødningsgasser i en værkstedshal.

Arbejdstilsynet havde ikke taget stilling til, hvordan de ansatte kunne være udsat for en sundhedsskadelig påvirkning, når der samtidig i hallen fandtes en rumventilation, som gav et luftskifte 4,3 gange i timen, og der var tale om et lokale på mindst 1000 m² med 5 meter til loftet, og der ikke var anden forurening end udstødningsgas fra få minutters ind - og udkørsel.

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at der i en virksomheds lastvognshal udsiftes og monteres dæk på større køretøjer og trailere. Hallen var ca. 32 x 33 meter og havde en loftshøjde på cirka 5 meter. Der var 6 store hejseporte i den ene ende af hallen, som var opdelt i 6 vognbaner.

I hallen var der installeret en udsugningskanal i loftet i hele hallens længde og en indblæsningskanal i loftet i hele hallens bredde. Virksomheden oplyste i høringsfasen, at den grundventilation, der er i hallen, udskifter luften 4,3 gange i timen.

Det blev oplyst, at der skiftes dæk på cirka 70 køretøjer ugentligt, svarende til 12-14 køretøjer dagligt.

Arbejdstilsynet konstaterede, at et færdigmonteret køretøj var cirka 45 sekunder om at starte dieselmotoren op og køre ud af hallen. Arbejdstilsynet vurderede, at der lugtede af udstødningsgasser under udkørslen og en rum tid herefter, og at hallens mekaniske ventilation derfor ikke effektivt fjernede udstødningsgasserne så tæt ved kilden som muligt.

Arbejdstilsynet afgav på den baggrund påbud om at sikre effektiv fjernelse af sundhedsskadelige forureninger fra udstødningsgasser i lastvognshallen samt påbud om at bruge en arbejdsmiljørådgiver.

Regler

Det fremgår af § 42, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdsstedet skal indrettes således, at det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 35, stk. 1, i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning, at der skal etableres en mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles, hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af luftarter eller lignende, der er sundhedsskadelige.

Det fremgår af § 6, i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, at en arbejdsgiver skal efterkomme påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver en afgørelse om overtrædelse af et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, som er angivet i bekendtgørelsens kapitel 3.

Det fremgår af § 16, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelsens kapitel 3, at sundhedsskadelig luftforurening fra en arbejdsproces på faste arbejdssteder, hvor der ikke er etableret en effektiv mekanisk udsugning med tilførsel af frisk erstatningsluft, er et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet ikke fandt, at Arbejdstilsynet i tilstrækkelig grad har taget stilling til, om de ansatte er udsat for en sundhedsskadelig påvirkning fra forurening med udstødningsgasser.

Nævnet lagde herved vægt på oplysningerne om, at de ansatte er udsat for konstaterbar påvirkning af forurening fra udstødningsgasser i op til 6 minutter, sammenholdt med, at der i hallen er etableret en rumventilation med et luftskifte 4,3 gange i timen.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at der er tale om et lokale på mindst 1000 m² med 5 meter til loftet, og daglig ind- og udkørsel af 12-14 lastbiler fordelt over hele arbejdsdagen, og at der ikke er konstateret anden forurening end udstødningsgas ved ind- og udkørsel.

Nævnet lagde endelig vægt på Arbejdstilsynets måling, som viste, at det tager en lastvogn 45-60 sekunder at starte motoren og køre ud af hallen, samt at udstødningsgassen kunne lugtes i lokalet i 4 - 5 minutter efter ind- og udkørsel.

Nævnet fandt på grund af hjemvisningen ikke grundlag for påbuddet om brug af en arbejdsmiljørådgiver (**j. nr. 5900366-11 og 5900367-11**).

Sag nr. 5

Hjemvisning af påbud om at sikre, at håndtering af kasser med frugt og grønt i en butik foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste et påbud om håndtering af kasser med frugt og grønt, da det ikke var oplyst, hvordan vægten af de enkelte kasser fordeler sig, herunder hvor mange kasser der var på 12, 18 og 20 kg, og hvordan de forværende faktorer hænger sammen med vægten på kasserne, fx om det er de lette eller de tunge kasser, der løftes med forværende faktorer, og om løft under knæhøjde er foretaget med foroverbøjet ryg.

Ved et tilsynsbesøg i en købmandsbutik observerede Arbejdstilsynet arbejdet med løft af kasser med frugt og grønt og fik oplyst, at ansatte i 3 timer, 3 gange om ugen foretager løftarbejde af kasser med frugt og grønt. Kasserne vejede mindst 9 kilo.

Arbejdstilsynet konstaterede, at der over 2 timer blev udført 77 løft. Det vil sige 38 løft i timen eller cirka et løft for hvert 1½ minut, og at hovedparten af løftene skete i $\frac{3}{4}$ - arms afstand, mens andre enten var i underarms afstand eller længere end i $\frac{3}{4}$ - arms afstand.

Arbejdet blev udført med løftede arme, når kasserne skulle sættes på øverste hylde, og under knæhøjde, når kasserne skulle sættes på nederste hylde eller tages nederst fra en palle.

Arbejdet foregik med asymmetri og vrid i ryggen, når kasserne blev taget fra pallen og ved afsætning på "øer".

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at sikre at opfyldning af frugt og grønt foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt og påbud om at bruge en arbejdsmiljørådgiver til løsning af arbejdsmiljøproblemet.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 3, i bekendtgørelsen om manuel håndtering, at arbejde med manuel håndtering, der kan indebære risiko for sikkerhed eller sundhed, skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder anvendelse af tekniske hjælpemidler. Hvis dette ikke er muligt, skal der træffes effektive foranstaltninger til imødegåelse af risikoen.

Det fremgår af § 6, i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, at en arbejdsgiver skal efterkomme påbud om brug af en arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver en afgørelse om overtrædelse af et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, som er angivet i bekendtgørelsens kapitel 3.

Det fremgår af § 9, i bekendtgørelsens kapitel 3, at løft af byrder, der udføres som et led i den sædvanlige arbejdsfunktion ved vægtgrænser, der overstiger 25 kg tæt ved kroppen, 15 kg i underarms afstand eller 7 kg i $\frac{3}{4}$ arms afstand, er et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem, hvis der samtidig forekommer en eller flere forværende faktorer i form af uhåndterlig eller ustabil byrde, asymmetrisk løft, løft over skulderhøjde eller under knæhøjde, bæring af byrden mere end 2 meter, utilstrækkelig plads og uhensigtsmæssigt underlag.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste Arbejdstilsynets afgørelse om opfyldning af frugt og grønt og ophævede påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke sagen tilstrækkeligt oplyst, idet det af afgørelsen ikke fremgår, hvordan vægten af de enkelte kasser fordeler sig, herunder hvor mange kasser der var på 12, 18 og 20 kilo.

Desuden fremgik det ikke af afgørelsen, hvordan de forværende faktorer hænger sammen med vægten på kasserne, fx om det er de lette eller de tunge kasser, der løftes med forværende faktorer og om løft under knæhøjde er foretaget med foroverbøjjet ryg.

Endelig manglede der i sagen oplysninger om pladsforholdene, og hvad de ansatte havde af øvrige opgaver.

På grund af hjemvisningen af påbuddet var der ikke grundlag for rådgiverpåbuddet (**j. nr. 5900208-11 og 5900209-11**).

Sag nr. 6

Hjemvisning af afgørelse om at sikre at de akustiske forhold i et lastvognsværksted er tilfredsstillende

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste påbud om akustiske forhold, idet det var oplyst at hele loftet i hallen var lydabsorberende, samtidig med at Arbejdstilsynet havde konstateret, at akustikken alligevel var dårlig, og at der i et sådant tilfælde ikke var foretaget måling af akustikken.

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at der var meget larm i et lastvognsværksted, når der fx blev brugt slagknøglere eller taget luft ud af dæk. Man kan tydeligt høre støjen, selvom man står cirka 30 meter fra støjilden, og at larmen blev i rummet efter støjildens ophør, ligesom det virkede meget larmende, selv om man stod på kontoret ved siden af værkstedet, og døren var lukket.

Værkstedets loft består af perforerede stålplader, som har en lydabsorberende effekt, og vægge og gulv består udelukkende af hårdt materiale. Der var ingen absorbenter nær de enkelte arbejdspladser.

Det blev oplyst at værkstedet er 780 m², og at højden til loft er cirka 4,8 m og cirka 5,5 meter til indersiden ved kip.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at sikre, at de akustiske forhold i værkstedet er tilfredsstillende.

Klageren anførte blandt andet, at det lydabsorberende materiale i hallen udgør arealmæssigt 1 gange gulvarealet, mens kravet er 0,7 gange gulvarealet for en hal over 1000 m³ med en loftshøjde på mere end 5 meter.

Regler mv.

Det fremgår af § 42, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdsstedet skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 9, i bekendtgørelsen om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet, at unødigt støj skal undgås, og de akustiske forhold skal være tilfredsstillende.

Af At – vejledning om akustik i arbejdsrum, 1. Akustik, fremgår blandt andet, at hvis der er lydabsorberende materiale spredt i rummet, men akustikken alligevel er dårlig, kan der være tvivl om, hvorvidt forholdene er gode nok, og det kan være nødvendigt at foretage en måling eller beregning.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste Arbejdstilsynets afgørelse om de akustiske forhold, idet et enigt Arbejdsmiljøklagenævn ikke fandt sagen tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes afgørelse, idet det er oplyst at hele loftet i hallen er lydabsorberende, men at Arbejdstilsynet konstaterede at akustikken alligevel er dårlig.

Nævnet lagde i den forbindelse vægt på, at der i dette tilfælde ikke er foretaget måling af akustikken og henviser til Arbejdstilsynets vejledning A.1.15, afsnit 1, om akustik i arbejdsrum, hvor der er lydabsorberende materiale i rummet, men akustikken alligevel er dårlig.

Nævnet bemærkede hertil, at det kan have betydning, at lofthøjden i hallen ikke er over 5 meter i hele hallens udstrækning, men har en varierende højde på 4,8 – 5,5 meter. Kravet til absorptionsarealet kan derfor være mindre end 0,7 gange gulvarealet (**j. nr. 5900183-11**).

Sag nr. 7

Påbud om forsvarlig løft af hjul på værkstedslager og krav om anvendelse af tekniske hjælpemidler

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om, at en virksomhed skulle sikre forsvarlig løft af hjul på virksomhedens hjullager og bruge egnede tekniske hjælpemidler til arbejdet, idet der var tale om sundhedsskadelige løft af hjul på mellem 17,6 og 30,6 kg og dele af løftet foregik i $\frac{3}{4}$ - arms afstand med foroverbøjet ryg fra under knæhøjde til op over skulderhøjde.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg, at der blev løftet hjul med en vægt på mellem 17,6 og 30,6 kg. Dele af løftet foregik i $\frac{3}{4}$ - arms afstand henholdsvis med foroverbøjet ryg fra under knæhøjde og op til over skulderhøjde.

De 5 ansatte, som udførte arbejdet, løftede 1100 sæt hjul på opstillede reoler, som havde vanger op til en højde af 1,90 meter. De ansatte havde ikke tekniske hjælpemidler til rådighed ved løftene.

Arbejdstilsynet vurderede, at arbejdet indebærer sundhedsskadelige løft og gav virksomheden påbud om, at arbejdet med hjulløft på lageret i virksomhedens værksted skal planlægges og udføres forsvarligt med egnede tekniske hjælpemidler.

Klager havde under sagen oplyst, at virksomheden var indstillet på at efterkomme påbuddet ved at flytte en del af arbejdet til en anden afdeling, de resterende hjul placeres på en reol med 3 vanger, der vil blive anvendt vippetrapper, løftene under knæhøjde vil blive udført på anden måde, og ved instruktion i korrekte løfteteknikker.

Virksomheden havde trods disse oplysninger ikke tilbagekaldt klagen, da Arbejdstilsynet ikke på dette grundlag kunne vurdere om påbuddet kunne anses for efterkommet.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 3, i bekendtgørelsen om manuel håndtering, at arbejde med manuel håndtering, der kan indebære risiko for sikkerheds eller sundhed, skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder anvendelse af tekniske hjælpemidler.

Det fremgår af § 6, i samme bekendtgørelse, at egnede tekniske hjælpemidler skal bruges, når det er muligt og hensigtsmæssigt, og altid når den manuelle transport indebærer fare for sikkerhed eller sundhed.

Afgørelse

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, således at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt og med anvendelse af egnede tekniske hjælpemidler.

Arbejdsmiljøklagenævnet var enig i, at der er tale om sundhedsskadelige løft og lagde vægt på, at Arbejdstilsynet havde konstateret løft af hjul på mellem 17,6 og 30,6 kg, og at dele af løftet foregik i $\frac{3}{4}$ - arms afstand med foroverbøjet ryg fra under knæhøjde til op over skulderhøjde.

Til klagers oplysning om efterkommelsen bemærkede nævnet alene, at fristen i lighed med Arbejdstilsynets frist fortsat er 5 måneder fra nævnets afgørelse (**j. nr. 5900307-11**).

Nyhedsbreve fra Arbejdsmiljøklagenævnet (AMK) kan findes på Arbejdsmiljøklagenævnets hjemmeside www.arbejdsmiljoeklagenævnet.dk. under "læs afgørelser fra AMK".

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejdsmiljøklagenævnets sekretariat.

Ansvarlig for nyhedsbrevet er chefkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 3341 1459.
